

На основу члана 16, члана 61. став 1, члана 64. и 71. став 1, Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09) и члана 14. став 3. тачка а) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ», број 39/09) генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ОРГАНИЗАЦИЈИ И КОРИШЋЕЊУ ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА У ЈЕДИНСТВЕНОМ
ЕВРОПСКОМ НЕБУ**

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Предмет овог Правилника је организација и коришћење ваздушног простора Јединственог европског неба.
- (2) Циљ овог Правилника је да подржи концепт прогресивно инегрисаног оперативног ваздушног простора у контексту политике заједничког транспорта и да успостави заједничке процедуре за дизајн, планирање и управљање осигуравајући ефикасну и сигурну изведбу управљања ваздушним саобраћајем.
- (3) Коришћење ваздушног простора подржаће операције система ваздушне навигације као повезану и конзистентну цјелину, а у складу са Правилником о пружању услуга ваздушне навигације у Јединственом европском небу и Уредбом (ЕС) Бр. 550/2004 европског Парламента и Савјета од 10. марта 2004. године о пружању услуга ваздушне навигације у Јединственом европском небу, која чини саставни дио Додатка I тог Правилника.

Члан 2.

(Подручје примјене)

- (1) Овај Правилник се примјењује на дизајнирање ваздушног простора и флексибилно коришћење ваздушног простора у Јединственом европском небу.
- (2) Правила везана за дизајнирање ваздушног простора и флексибилно коришћење ваздушног простора у Јединственом европском небу садржана су у Уредби која чини саставни дио Додатка I овог Правилника.
- (3) Овим Правилником примјењиваће се одредбе чланова од 1 – 11 Додатка I уз овај Правилник.

Члан 3.

(Појмови)

- (1) Појмови »Заједница«, »право Заједнице«, »Уговор о оснивању Европске заједнице«, »Службени лист Европске уније«, »аеродром Заједнице« и »држава чланица«, из Уредбе из Додатка II овога Правилника, читаће се у складу са тачкама 2. и 3. Додатка II ЕСАА Споразума.
- (2) У смислу овога Правилника појмови »национална ваздухопловна власт« (»national aviation authority«) и »национална надлежна власт« (»national competent authority«) из Уредбе из Додатка I Правилника, читаће се као »Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине«.

Члан 4.

(Надлежност за провођење Правилника)

У смислу provedбе Уредбе из Додатка I овога Правилника надлежна је ВНДСА, у оквиру надлежности које у подручјима из члана 1. Правилника има на основу Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 39/09) и овога Правилника.

Члан 5.

(Додаци)

- (1) Додатак I уз овај Правилник чине његов саставни дио.
- (2) Додатак I из става (1) овога члана чини Уредба (ЕС) Бр. 551/2004 европског Парламента и Савјета од 10. марта 2004. године о организацији и коришћењу ваздушног простора у Јединственом европском небу (Пропис о ваздушном простору) (текст релевантан за ЕЕА).

Члан 6.

(Тумачење)

У случају нејасноћа у тумачењу и недостатака одредаба овога Правилника мјеродаван је текст Уредбе из Додатка I овога Правилника на енглеском језику, како је објављен у Службеном листу Европске уније.

Члан 7.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у »Службеном гласнику БиХ«.

Број: 1-1-02-2-558-1/10
Бања Лука, 15.04.2010.

Генерални Директор
Ђорђе Ратковица, с.р.

УРЕДБА (ЕС) Бр. 551/2004 ЕВРОПСКОГ ПРАЛАМЕНТА И САВЈЕТА

од 10. марта 2004. године

о организацији и коришћењу ваздушног простора у Јединственом европском небу

(Пропис о ваздушном простору)

(текст релевантан за ЕЕА)

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ И САВЈЕТ
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ,

Поштујући Уговор о успостављању
Европске Заједнице, а посебно Члан 80(2),

Поштујући приједлог Комисије¹,

Поштујући мишљење Европског
Економског и Социјалног Комитета²,

Поштујући мишљење Комитета Региона³,

Поступајући у складу са процедуром
наведеној у Члану 251 Уговора⁴, у свијетлу
заједничког текста одобреног од Комитета
Усклађења 11. децембра 2003. године,

Гдје:

(1) Креирање Јединственог Европског
неба захтијева усклађен приступ
регулисању организације и употребе
ваздушног простора.

(2) У извјештају Групе на виском нивоу о
Јединственом европском небу у

новембру 2000. године размотрено је
да би ваздушни простор требао бити
дизајниран, регулисан и управљан
стратешки на европској основи.

(3) Саопштење Комисије за стварање
Јединственог Европског неба од 30.
новембра 2001. године позива на
структуралне реформе које
дозвољавају стварање Јединственог
Европског неба путем прогресивно
интегрисаног управљања ваздушним
простором и развојем нових
концепата и процедура управљања
ваздушним саобраћајем.

(4) Пропис (ЕС) Бр. 549/2004 Европског
Парламента и Савјета од 10. марта
2004. године (оквирни Пропис)⁵
поставља оквир за стварање
Јединственог Европског неба.

(5) У Члану 1. Чикашке конвенције о
Цивилном ваздухопловству из 1944.
године, државе чланице препознале су
да свака држава има ексклузивни
суверенитет над ваздушним
простором изнад своје територије. У
оквиру таквог суверенитета држава
чланица Заједнице, према
примјењљивим међународним
конвенцијама, примјењује државна
овлаштења приликом контроле
ваздушног простора.

(6) Ваздушни простор је заједнички
ресурс за све категорије корисника
који се треба користити флексибилно

¹ ОЈ С 103 Е, 30.4.2002, р. 35.

² ОЈ С 241, 7.10.2002, р. 24.

³ ОЈ С 278, 14.11.2002, р. 13.

⁴ Мишљење Европског Парламента од 3.
септембра 2002. године (ОЈ Ц 272 Е,
13.11.2003, п. 316), Вијеће заједничке позиције
од 18. марта 2003. године (ОЈ Ц 129 Е,
3.6.2003, п. 11) и позиција Европског
Парламента од 3. јула 2003. године (још није
објављено у службеном гласнику). Правно
рјешење Европског Парламента од 29. јануара
2004. године и Одлука Вијећа од 2. фебруара
2004. године.

⁵ Погледати страну Бр. 1 овога Службеног
гласника

- од стране свих корисника, осигуравајући непристрасност и транспарентност узимајући у обзир сигурност и одбрамбене потребе држава чланица и њихово ангажовање у међународним организацијама.
- (7) Ефикасно управљање ваздушним простором је основа за повећање капацитета система услуга ваздушног простора, пружајући оптималне одговора на захтјеве разних корисника и постижући најфлексибилније коришћења ваздушног простора.
- (8) Активности Eurocontrol-а потврђују да мрежа рута и структура ваздушног простора реално не може бити развијена у изолацији, како је свака држава чланица интегрални елемент Мреже за управљање европским ваздушним саобраћајем (ЕАТМН), унутар и изван Заједнице.
- (9) Прогресивно интегрисан оперативни ваздушни простор требао би бити успостављен за генерални рутни ваздушни саобраћај у горњем ваздушном простору; веза између горњег и доњег ваздушног простора требала би бити идентификована у складу с тим.
- (10) Европска горња регија летачких информација (ЕUIR) која обухвата горњи ваздушни простор под одговорношћу држава чланица унутар оквира овог Прописа, требала би олакшати заједничко планирање и објављивање ваздухопловних информација како би се превазишао проблем регионалног уског грла.
- (11) Корисници ваздушног простора суочавају се са различитим условима приступа и слободе кретања у ваздушном простору Заједнице. Ово се дешава због недостатка усклађености у класификацији ваздушног простора.
- (12) Реконфигурација ваздушног простора требала би бити темељена на оперативним захтјевима без обзира на постојеће границе. Заједнички генерални принципи за стварање блокова једнообразног функционалног ваздушног простора требају се развити уз консултацију са Eurocontrol-ом и на бази њихових техничких савјета.
- (13) Јако је важно постићи заједничку, усклађену структуру ваздушног простора у смислу рута и сектора, темељити садашњу и будућу организацију ваздушног простора на заједничким принципима и дизајнирати и управљати ваздушним простором у складу са усклађеним правилима.
- (14) Концепт флексибилног коришћења ваздушног простора требао би бити примјењен ефикасно; потребно је оптимализовати употребу сектора ваздушног простора, посебно током периода максималног генералног ваздушног простора и у ваздушном простору са високим саобраћајем, уз сурадњу између држава чланица са обзиром на употребу таквих сектора за војне операције и обуку. Због тога је неходно додијелити одговарајуће ресурсе за ефективну имплементацију концепта флексибилног коришћења ваздушног простора, узимајући у обзир и цивилне и војне захтјеве.
- (15) Државе чланице ће настојати да сарађују са сусједним државама чланицама како би примјениле концепт флексибилног коришћења ваздушног простора преко државних граница.
- (16) Разлике у организацији цивилно-војне сарадње у Заједници ограничавају једнообразност и благовременост управљања ваздушним простором и имплементацију измјена. Успјех Јединственог европског неба зависи о ефикасној сарадњи између цивилних и војних органа, без предрасуда према повластицама и одговорностима држава чланица у подручју одбране.

- (17) Војне операције и обука би требали бити заштићени када год је примјена заједничких принципа и критеријума штетна за њихову безбједно и ефикасно извођење.
- (18) Адекватне мјере би требале бити уведене ради побољшања ефикасности управљања током ваздушног простора како би помогле постојећим оперативним јединицама, укључујући Централну службу за управљање токовима ваздушног простора Eurocontrol-а, да осигурају ефикасне летачке операције.
- (19) Пожељно је одразити концепте након проширења горњег ваздушног простора на доњи ваздушни простор, у складу са распоредом и одговарајућим студијама.

СУ УСВОЈИЛИ ОВАЈ ПРОПИС:

ПОГЛАВЉЕ I

ОПШТЕ

Члан 1.

Циљ и предмет

1. Унутар оквирног Прописа, овај Пропис се односи на организацију и коришћење ваздушног простора Јединственог европског неба. Циљ овог Прописа је да подржи концепт прогресивно инегрисаног оперативног ваздушног простора у контексту политике заједничког транспорта и да успостави заједничке процедуре за дизајн, планирање и управљање осигуравајући ефикасну и сигурну изведбу управљања ваздушним саобраћајем.

2. Коришћење ваздушног простора ће подржати операције система ваздушне навигације као повезану и конзистентну цјелину у складу са Прописом (ЕС) Бр. 550/2004 европског Парламента и Савјета од 10. марта 2004. године о пружању услуга ваздушне навигације у Јединственом

европском небу (Пропис о пружању услуга)¹.

3. Без наношења штете одредбама Члана 10., овај Пропис ће се примјењивати у ваздушном простору у ICAO EUR и AFI регионима гдје су државе чланице одговорне за пружање услуга ваздушне навигације у складу са Прописом о пружању услуга. Државе чланице такође могу примјенити овај Пропис у ваздушном простору под њиховом одговорношћу у другим ICAO регионима, под условом да информишу Комисију и друге државе чланице.

4. Подручја летних информација укључена у ваздушни простор у којим се овај Пропис примјењује бити ће објављена у Службеном гласнику Европске уније.

ПОГЛАВЉЕ ИИ

ДИЗАЈНИРАЊЕ ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА

Члан 2.

Ниво подјеле

Ниво подјеле између горњег и доњег ваздушног простора бити ће постављен на нивоу лета 285.

Одступања од нивоа подјеле која су оправдана ради оперативних захтјева, могу бити одређена уговором са државама чланицама на које се ово односи у складу са процедуром наведеном у Члану 5(3) оквирног Прописа.

Члан 3.

Еуропска горња регија летачких информација (EUIR)

1. Заједница и њене државе чланице ће настојати да успоставе и признају јединствену EUIR-а од стране ICAO-а. Ради тога, за питања која спадају под надлежност

¹ Погледати страну Бр. 1 овога Службеног гласника

Заједнице, Комисија ће предати препоруку Савјету, у складу са Чланом 300 Уговора, најкасније двије године након ступања на снагу овог Прописа.

2. EUIR биће дизајнирана да обухвати ваздушни простор који је под одговорношћу држава чланица у складу са Чланом 1(3) и може такође укључити ваздушни простор трећих земаља Европе.

3. Успостављање EUIR-а неће наносити штету одговорностима држава чланица да одреде пружатеља услуга ваздушног простора за ваздушни простор под њиховом одговорношћу у складу са Чланом 8(1) Прописа о пружању услуга.

4. Државе чланице ће преузети своје одговорности према ИКАО-у у оквиру географских граница горњих регија летачких информација и регија летачких информација повјерених њима од стране ИКАО-а, на дан ступања на снагу овог Прописа.

5. Без доношења штете публикацији ваздухопловних информација држава чланица и на начин конзистентан овој публикацији, Комисија ће, у блиској сарадњи са Eurocontrol-ом, координисати развој јединствених публикација ваздухопловних информација које се односе на EUIR, узимајући у обзир релевантне захтјеве ИКАО-а.

Члан 4.

Класификација ваздушног простора

Комисија и државе чланице дизајнираће EUIR у складу са прогресивном хармонизацијом класификације ваздушног простора, дизајнираном да осигура без пријекорно пружање услуга ваздушне навигације у оквирима Јединственог европског неба. Заједнички приступ ће бити базиран на поједностављеној примјени класификације ваздушног простора, као што је дефинисано у Eurocontrol-овој стратегији ваздушног простора за државе Европске Конференције Цивилног Vazduhoplovstva у складу са ИКАО стандардима.

Неопходна правила имплементације на овом подручју бити ће успостављена у складу са процедуром из Члана 8. оквирног Прописа.

Члан 5.

Реконфигурација горњег ваздушног простора

1. Са погледом на постизање максималног капацитета и ефикасности мреже управљања ваздушним саобраћајем унутар Јединственог европског неба и са погледом на одржавање високог нивоа сигурности, горњи ваздушни простор биће промијењен у функционалне блокове ваздушног простора.

2. Функционални блокови ваздушног простора ће, прије свега:

- (a) бити подржани „случајем сигурности“ (safety case);
- (b) омогућити оптималну употребу ваздушног простора, узимајући у обзир токове ваздушног простора;
- (c) бити оправдани својом свеукупном доданом вриједношћу, укључујући оптималну употребу техничких и људских потенцијала и на основу анализе трошковне исплативости;
- (d) осигурати лаган и флексибилан трансфер одговорности за контролу ваздушног простора између јединица контроле летења;
- (e) осигурати компатибилност између конфигурација горњег и доњег ваздушног простора;
- (f) бити усклађени са условима који произилазе из регионалних споразума закључених унутар ИКАО-а, и
- (g) поштивати регионалне споразуме који постоје на дан ступања на снагу овог прописа, нарочито оне који укључују европске треће земље.

3. Заједнички општи принципи за успостављање и модификацију функционалних блокова ваздушног простора биће развијени у складу са процедуром наведеном у Члану 8. оквирног прописа.

4. Функционални блокови ваздушног простора бити ће успостављени само заједничким споразумом између држава чланица које имају одговорност за било који дио ваздушног простора који је обухваћен блоком, или декларацијом једне државе чланице ако је ваздушни простор, обухваћен блоком, потпуно под њеном одговорношћу. Држава(е) чланица(е) на које се ово односи ће дјеловати тек након консултација са заинтересираним странама, укључујући Комисију и друге државе чланице.

5. У случају гдје је функционални блок ваздушног простор који се односи на ваздушни простор који је потпуно или дјелимично под одговорношћу двије или више држава чланица, споразум којим се успоставља блок ће садржати све неопходне одредбе на основу којих блокови могу модифицирати и на основу којих се држава чланица може повући из блока, укључујући прелазне споразуме.

6. Тамо гдје се појаве потешкоће између двије или више држава чланица у вези са преласком границе функционалног блока ваздушног простора који се тиче ваздушног простора под њиховом одговорношћу, дотичне државе чланице могу заједно ово питање представити Комитету за Јединствено европско небо на процјену. Дотичне државе чланице ће бити обавјештене о резултатима те процјене. Без наносења штете параграфу 4, државе чланице ће ту процјену размотрити како би пронашли рјешење.

7. О одлуци, која се наводи у параграфима 4 и 5, обавијестиће се Комисија ради објављивања у Службеном гласнику Европске уније. Та публикација ће садржати датум ступања на снагу релевантне одлуке.

Члан 6.

Оптимализиране руте и дизајн сектора у горњем ваздушном простору

1. Заједнички принципи и критеријуми за дизајн рута и сектора биће успостављени како би осигурали сигурну, економичну, ефикасну и еколошку употребу ваздушног простора. Дизајн сектора биће досљедан, прије свега, дизајну рута.

2. Правила имплементирања у подручјима које покрива параграф 1 бити ће усвојена у складу са процедуром из Члана 8. оквирног прописа.

3. Одлука о успостављању или модификацији рута и сектора ће захтијевати одобрење држава чланица које имају одговорност за ваздушни простор на који се одлука односи.

ПОГЛАВЉЕ III

ФЛЕКСИБИЛНА УПОТРЕБА ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА У ЈЕДИНСТВЕНОМ ЕВРОПСКОМ НЕБУ

Члан 7.

Флексибилна употреба ваздушног простора

1. Узимајући у обзир организацију војних аспеката под њиховом одговорношћу, државе чланице ће осигурати једнообразну примјену концепта флексибилне употребе ваздушног простора унутар Јединственог европског неба, као што је то описао ИСАО и развио Eurocontrol, како би олакшали управљање ваздушним простором и ваздушним саобраћајем у контексту опште политике транспорта.

2. Државе чланице ће једном годишње подносити извјештаје Комисији о примјени, у контексту опште политике транспорта,

концепта флексибилне употребе ваздушног простора у њиховој надлежности.

3. Тамо гдје, нарочито након подношења извјештаје од стране држава чланица, постане неопходно да се појача и усклади примјена концепта флексибилне употребе ваздушног простора унутар Јединственог европског неба, правила имплементирања у концепту опште политике транспорта биће усвојена у складу са процедурама из Члана 8. оквирног прописа.

Члан 8.

Привремено обустављање

1. Ако примјена Члана 7. доведе до значајних оперативних потешкоћа, државе чланице могу привремено обуставити такву примјену уз услове да без одлагања информишу Комисију и друге државе чланице.

2. Након увођења привременог обустављања, прилагодбе правилима усвојеним у Члану 7(3) могу бити извршене за ваздушни простор под одговорношћу државе(а) чланице(а) на које се односи, у складу са процедуром из Члана 8. оквирног прописа.

Члан 9.

Управљање током ваздушног простора

1. Правила имплементирања за управљање током ваздушног простора ће бити успостављена у складу са процедуром у Члану 8. оквирног Прописа, са обзиром на оптимизирање доступног капацитета у употреби ваздушног простора и побољшања процеса управљања током ваздушног простора. Ова правила биће темељена на транспарентности и ефикасности, осигуравајући да је капацитет осигуран на флексибилан и благовремен начин, досљедан препорукама регионалног

навигацијског плана ИКАО-а, Европске регије.

2. Правила имплементирања ће подржавати оперативне одлуке пружатеља услуга ваздушне навигације, аеродромских оператера и корисника ваздушног простора и покриће слиједеће области:

(a) планирање летова;

(b) коришћење доступног капацитета ваздушног простора за вријеме свих фаза лета, укључујући додјелу слотова; и

(c) коришћење рутирања од стране генералног ваздушног простора, укључујући

- стварање јединствене публикације за руте и оријентацију промета,

- опције за скретање генералног ваздушног простора из области преоптерећених саобраћајем, и

- приоритетна правила у вези са приступом ваздушном простору за генерални ваздушни саобраћај, посебно за вријеме периода преоптерећености и криза.

ПОГЛАВЉЕ IV

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 10.

Преглед

У контексту периодичног прегледа наведеног у Члану 12 (2) оквирног Прописа, Комисија ће завршити потенцијалну студију о условима за будућу примјену концепата наведених у Чланцима 3, 5 и 6 за дољњи ваздушни простор.

На бази закључка студије и у свјетлу постинутог напретка, Комисија ће поднијети, најкасније до 31. децембра 2006. године, извјешће Европском Парламенту и Савјету заједно са, ако је потребно,

приједлогом за проширење примјене ових концепата за доњи ваздушни простор, или како би одредли неке друге кораке. У случају да је такво проширење предвиђено, пожељно је да се релевантне одлуке донесу прије 31. децембра 2009. године.

Члан 11.

Ступање на снагу

Овај Пропис ступа на снагу двадесет дана од његовог објављивања у Службеном гласнику Европске уније.

Овај Пропис биће обавезан у потпуности и директно примјењиван у свим државама чланицама.

Донесен у Стразбуру, 10. марта 2004. године

За Еуропски Парламент

Предсједник

P. COX

За Савјет

Предсједник

D. ROCH

За Европски Парламент

Предсједник

P. COX

За Савјет

Предсједник

D. ROCH